

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۴/۱۴

محمد انور آخري

د بنځو ليک لوست په اسلام کې (د نجونو زده کړې)

(درېيمه برخه)

د نجونو پرده (حجاب)

پوهېږو چې ټول متمدن انسانان د خپلو دودونو سره سم کالي اغوندي چې د هغوی د بدن غړي پرې پټ شي، افغانان د پردې (حجاب) په اړه ځانگړي اغوستن کالي لري، چې د اسلامي بنوونو سره يې هيڅ ډول توپير نه شته، بې سترې د افغانانو لپاره ډېره د شرم خبره ده، افغانانو د پښتونولۍ په چوکاټ کې بنځو ته له اړه خپل ځانگړي کالي درلودل او لري يې، د لرغونو پښتنو د کاليو يوه بڼه بېلگه چې تر اوسه مور ته راپاتې ده، د پښتنو کوچيانو د بنځو کالي دي چې غالباً د اسلامي حجاب په راتلو سره به ډېر بدلون نه وي په کې راغلی او لرغونو آريايانو ته ورته کالي دي. هغه حدود چې اسلامي شريعت بنځو ته د (حجاب) په برخه کې ټاکلي دي، هغه د بنځو د حفاظت په موخه رامنځ ته شوي دي، نه د بنځو د زورولو په خاطر، خو له بده مرغه د ځينو کسانو د افراط له کبله نوموړي حدود د بنځو د حفاظت پر ځای د هغوی د ځورونو سبب کيږي.

لوی څښتن انسانانو ته د کاليو د اغوستلو ويلي او تر دې يې لا بڼه دا فرمايلي دي چې د ظاهري لباس څخه د زړه د پرهېزگاري لباس بهتر دی. پر دې بنسټ، بايدې دي چې هر نر او بنځه دواړه، د ظاهري لباس د اغوستن سره سره د تقوا او ښو اخلاقو لباس او د زړه ستر ولرو، الله تعالی فرمايي:

﴿يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسَ التَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ ۖ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾
ژباړه: «ای د ادم زامنو! تاسې ته مو کالي (لباس) درليږولي دي چې ستاسې د بدن غړي پټ کړي چې د ښکلا وسيله ده. خو ډېره غوره جامه د پرهېزگاري کالي دي. دا د الله له نښانو څخه يوه نښانه ده په کار ده چې خلک ورڅخه درس واخلي.» (اعراف: ۲۶)

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ

که څوک ظاهري تقوا او ستر ولري او د زړه ستر يې نه وي نو دا ظاهري تقوا او ستر هسي بي مانا کړني دي، خو هغه چې رښتيني سپيڅلي بنده گان دي، د خدای تعالی پر وړاندې تر ټولو زيات قدرمن کسان بلل شوي دي، الله (ج) د دا ډول سپيڅلو خلکو په اړه ويلي چې د ده پر وړاندې تر ټولو ډېر عزتمند کسان پر هېزکونکي خلک دي چې په دغه پر هېز کې د ښځو او سړيو ظاهري او باطني (د زړه) لباس هم راځي، په هکله يې د حجرات سورت د (۱۳) آيت په وروستۍ برخه کې لولو: **﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾**

ژباړه: «د الله پر وړاندې ستاسې څخه تر ټولو زيات عزتمند هغه څوک دی چې ډېر پر هېزکونکی وي. الله پوه او په هر څه خبر دی.»

د ظاهري او باطني لباس په تړاو د اسلام ستر پيغمبر محمد (ص) داسې فرمالي دي: «دوه ډلې له جهنميانو څخه دي چې ما نه دي ليدلي: ... هغه ښځې چې ظاهرأ يې لباس اغوستی وي خو په حقيقت کې لوڅي دي او سړي په ځان پسې راجلبوي او په خپله هم په سړيو پسې ليونی دي...» (صحیح ترمذي: کتاب لباس و زینت)

دا شان د مومنو ښځو د لباس د اغوستن او څرنگوالي او پر لاره د تگ راتگ او ليدو کتو په هکله د الله تعالی له لوري لاندې ښوونې راغلي دي:

﴿وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۗ وَلَا يَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۗ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۗ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ ۗ مِن زِينَتِهِنَّ ۗ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

ژباړه: «او مؤمنو ښځو ته ووايه چې خپلې سترگې دې لرې کښته وساتي، او د خپل سترخايونو ساتنه دې وکړي، او خپل ډول او سپنگار دې پر دو ته نه ښکاره کوي، مگر هغه خايونه چې طبعاً بريند وي او خپل پرونی په خپلو گربوانو (سينو) واچوي او خپل سپنگار بريند نه کړي مگر د خپل خاوند او يا د خپل پلار په مخ کې يا د خاوند د پلار په مخ کې يا د خپلو زامنو يا د خپل خاوند د زامنو يا د خپلو ورونو يا د ورېرونو يا خوريونو يا د خپلو ښځو يا خپلو مريانو يا د خپلو هغو نارينه وو نوکرانو په مخ کې چې هغوی کوم غرض نه لري، د هغو هلکانو په مخ کې چې هغوی لا تراوسه د ستر په رمز نه پوهيږي او نه دي مسلمانانې ښځې خپلې پښې په زوره په ځمکه وهي، د دې لپاره چې کوم سپنگار چې هغوی پټ کړی دی هغه څرگند شي، او تاسې ټول اي مسلمانانو خدای ته په جمع توبه وباسئ شايد تاسې وژغول شئ.» (نور: ۳۱)

﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ «هغه خايونه چې طبعاً بريند وي يا چې په خپله څرگند شي.» د نوموړي آيت په دې برخه کې مفسرينو د خپل درک او پوهې سره سم په بېلابېلو بڼو تفسيرونه کړي دي، يوه ډله وايي چې: **﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾** منظور د ښځو مخ او لاسونه دي خو بله ډله وايي چې موخه د اغوستي لباس بهرنۍ برخه ده.

په قرآن کې داسې ښکاره حکم نشته چې په کې راغلي وي، ښځې دې مخ پټ کړي، لکه په همدې آيت کې چې په ډاگه ويل شوي دي: «خپل پرونی پر خپلو گربوانو (سينو) باندې واچوي.» **﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ﴾**

يوازي د قرآن کريم د احزاب سورت په ۵۳ آيت کې ويل شوي دي: «که تاسو د پيغمبر (ص) له مېرمنو څه متاع غواړئ، نو د پردې تر شا يې وغواړئ.» **﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾**

حکم شوی دی چې نامحرم کسان دې د پيغمبر (ع) له مېرمنو څخه د پردې تر شا کوم څيز ترلاسه کړي، همدا حکم د نامحرمو ښځو او سړيو تر منځ د پلي کيدو وړ هم دی، خو افغانانو، په ځانگړي توگه پښتنو په دې برخه کې افراط کړی دی، د پښتونولۍ له مخې پردې سړي ته د پردې تر شا هم کوم څيز نه ورکوي.

په کابلي تفسير کې راځي: «له احاديثو او آثارو څخه ثابتيږي چې مخ او لاسونه په **﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾** کې داخل دي ځکه چې ډېرې ديني او دنياوي اړتياوي د هغه اظهار [د مخ او لاسو په څرگندولو] دوی مجبوري کوي، که د هغوی د استتار [پټولو] حکم مطلقاً ورکړی شي نو ښځو ته په کاروبار کې سخته رېرونه مخکې کيږي، سربېره پر دې [پخوانيو] فقهاوو قديمين هم پر همدغو قياس کړی دی چې دغه غړي مستثنا دي.»

د څلورو مذهبونو او د اهل تشعيه مذهب د فقهو په کتابونو کې د ښځو مخ او لاسونه پوښلي (مستور) نه دي، مور وينو چې ښځې د احرام او لمانځه په حالت کې مخونه نه پټوي تر دې چې د «پيغمبر (ع) له لوري د مخ پټولو (نقاب) کارولو څخه منع شوي دي.» (رواه ابوداؤد)

که ښځه مخ او لاسونه پټ کړي، داسې به وي لکه سترگې او لاسونه يې تړل شوي وي چې له امله يې په لنډ يا اوږده سفر کې په ښه توگه مزل، خوراک، لمونځ او اودس نه شي کولی، د خطر پرمهال لکه څه ډول چې لازمه ده ځان نه شي ژغورلی او داسې له نورو ډېرو مشکلاتو سره مخ کيدی شي، الله تعالی د انسانانو مخونه د دې لپاره په مختلفو بڼو پيدا کړي دي چې يو بل سره وپېژني، نو که د ښځو مخ پټ وي، په محاکمو کې په پټ مخ شهادت نه شي ورکولی. او هغه نجونې چې مکتب کې ديني او دنياوي زده کړې کوي په پټ مخ نه شي کولی ديني او کسبي زده کړې وکړي.

په حدیثونو کې د بنحو د مخ د څرگندولو په اړه ډېرې بېلگه شته خو مخالفین یې په ډول، ډول دلایلو سره نه مني، داسې دلایل چې د قناعت وړ نه دي، نه غواړم په دې هکله بحث اوږد کړم خو که اړ شم کولی شو د مخالفینو دلایل په مستند او علمي توګه رد کړو. انشاء الله

په افغانستان کې زموږ د مکتب د نجونو حجاب کټ مټ د قرآن د احکامو او د پیغمبر (ص) له بنوونو سره مطابقت لري داسې چې تور کالي یې په تن دي او سپین څادر چې په هغه باندې یې د سر وپښتان او خپله سینه پټه کړي وي، ډول یا سپنګا بڼکاره کول خو پر ځای پرېږده، د مکتب د نجونو سپنګار په بشپړه توګه منع دی، کله چې مکتب ته درومي نو په ډېر ادب سره تګ کوي، هېڅ کله پر ځمکه په زور پښې نه وهي او نه کوم بل داسې بې ادبي کوي چې د چا وړپام شي.

۱۴۰۱/۱/۲۵ ل.

نور بیا

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ